

SİRKÜ : 2013/13

Konu : Vadeli çeklerde reeskont uygulaması

KAYSERİ
10.05.2013

İlgili mevzuat uyarınca çek'in ödeme aracı kabul edilmesi sebebiyle, Maliye Bakanlığının öteden beri vadeli çeklerin reeskonta tabi tutulmayacağı görüşü; 3167 Sayılı Kanuna eklenen geçici 2.'deki 31.12.2009 tarihine kadar uygulanmak üzere çekin vade tarihinden önce muhatap bankaya ibrazını engelleyen düzenlemeye ilişkin olarak yayınlanan VUK 41 Sayılı Sirküleri ile bir kez daha yinelenmişti. Ancak, çekin vade tarihinden önce muhatap bankaya ibrazını engelleyen düzenlemenin 5941 Sayılı Yeni Çek Kanunu ile ilk olarak 31.12.2011 tarihine, sonrada 31.12.2017 tarihine kadar uzatılması, 5941 Sayılı Kanunun çeşitli maddelerinde yapılan düzenlemeler ile çekin üzerinde yazılı düzenleme tarihine göre ibraz edilmesinin sağlanmasının amaçlanması, vergilendirmede vergiyi doğuran olay ve bu olaya ilişkin işlemlerin gerçek mahiyeti esas alınması gerektiği, bir ödeme aracı olarak kullanılmakla beraber yukarıda yer verilen yasal düzenlemeler çerçevesinde vergi uygulamaları bakımından çekin vadeli olabileceği değerlendirmelerinde bulunularak 30.04.2013 tarih ve VUK 64 Sayılı Sirküleri ile "**vadeli çeklerinde reeskont uygulamasına tabi tutulabileceği**" açıklanmıştır.

213 Sayılı VUK 281 ve 285. maddelerine göre vadesi gelmemiş olan senede bağlı alacak ve borçlar senette faiz nispeti açıklanmış ise bu nispette, açıklanmamışsa Merkez Bankası resmi iskonto haddi ile (yabancı para cinsinden çek/senetler için değerlendirme günü LİBOR oranı ile) değerlendirme gününe icra edilebilmekte, alacak senetlerini reeskonta tabi tutanların borç senetlerini de reeskonta tabi tutmaları gerekmektedir.

Bu düzenleme ve açıklamalar çerçevesinde senetlerde olduğu gibi vadeli çekler de değerlendirme günü itibariyle (geçici vergi dönemleri ve hesap dönemi sonu) reeskonta tabi tutulabilecek olup, VUK 238 Sıra no.lu Genel Tebliği uyarınca çek ve senette faiz oranı belli ise bu oran üzerinden belli değil ise TCMB açıklanan kısa vadeli avans işlemlerinde uygulanan faiz oranı üzerinden (yabancı para cinsinden çek/senetler için değerlendirme günü LİBOR oranı ile) $F = A - [A \times 360 / (360 + m \times t)]$ (F=İskonto tutarı, A=Senedin Değeri, m=Faiz oranı, t=Vade) formülüne uygun olarak iç iskonto yöntemine göre reeskont tutarının hesaplanması gerekmektedir. VUK'un ilgili hükmü ve 6 Seri no.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği uyarınca reeskont işlemi ihtiyari bir düzenleme olup, değerlendirme günü itibariyle reeskont hesaplaması yapılması halinde vadeli çek ve senetlerin tamamının dikkate alınması, alacak çekleri ve senetleri için reeskont hesaplanması halinde borç çekleri ve senetleri içinde reeskont hesaplanması gerekmektedir.